

Gerding

På det tidspunkt kunne stort set alle der boede i Gerding ved et kig i Gerding kirkebog føre deres slægt tilbage til århundredskiftet 1700 - 1800. Det var de samme slægter der stadig boede på gårdene og i Bækhusene. Ude i Gerdinghuse, også kaldet stats-husene, som blev udstykket og bygget omkring 1920, var de næsten alle ligeledes efterkommere af slægterne på gårdene og i Bækhusene.

Mange havde tilnavne eller øgenavne, som også fulgte slægterne. Min slægt blev kaldet Kusk, fordi oldefar havde været kusk for præsten. Og så var der Smed Thomas, Per Smed, Jens Snedker, og de mere spidsfindige som Mou Thomas, Mons Lars, Enke Hanne o.s.v., navnene blev flittigt brugt i omtale, men aldrig i tiltale.

Det var et utroligt selvhjulpet samfund, alle de opgaver der i dag som en selvfølge påhviler det offentlige, eller man betaler sig fra, klarede de selv i fællesskab. Navnlig hos os i de små brug ude i Gerdinghuse var fællesskabet stort, man var fælles om de enkelte maskiner man havde. Man hjalp hinanden i fest, i hverdag og ikke mindst i nød. Ikke fordi alle var venner, der fandtes også klikker dengang, og ind imellem var der nogen som skændtes så det bragede, men det forhindrede ikke det virkelige fællesskab. Det ofte lidt hårde liv havde i generationer lært dem, at man overlevede bedst ved at hjælpe hinanden, og den der ydede i dag måske havde brug for hjælp i morgen.

Skal man danne sig et billede af hvordan en tilfældig sommerdag var i Gerding for ca. 60 år siden, må vi først skrælle al asfalt af vejene, der var kun grus og sandveje, nærmeste asfalt var mindst 5 km. væk. Dernæst må vi fjerne al støj fra traktorer, knallerter og biler. Traktorer og knallerter fandtes ikke, der var 3 biler i Gerding, og de var klodset op og gemt af vejer for at tyskerne ikke skulle tage dem, al privat bilkørsel var forbudt og man kunne slet ikke købe benzin på grund af krigen, så vi så ikke biler hver dag. De fleste gårde havde telefon, men ude i vores husmandskoloni var der mindst 1 km. til nærmeste telefon.

Hvis vi så begynder fra morgenstunden vil billedet, som jeg husker det, se nogenlunde sådan ud:

Dagen startede ved sekstiden, man kunne høre køer der brølede, hanegal og hundeglam fra de forskellige gårde, der blev skramlet med malke-spande og møgbrøer over de stenbelagte gårdspladser. Fra de større gårde, hvor de havde malkemaskine, lød den karakteristiske tuk-tuk lyd den tids malkemaskiner havde. På husmandsstederne malkede man endnu med håndkraft. Malkningen skulle være færdig ved syvtiden, så kom den fælles hestetrukne mælkevogn skramlende ind på alle gårdspladserne for at køre mælkejungerne på mejeriet.

Nede fra Bækhusene kom "Bette Niels" med sin lille mælkeunge på en trillebør med mælk fra hans enlige ko. Så kunne han samtidig gå ind og ringe solen op, han var ringer og graver ved kirken, et arbejde som i mindst 100 år var udført af folk fra Bækhusene. Før Niels havde min bedstefar og oldefar haft det.

Det var ikke et job de kunne leve af, men der blev heller ikke gjort alverden ud af at holde kirkegården, som jeg husker det stod ukrudt og græs altid højt, byens hunde og høns havde god tumleplads derinde, og præstens får slog af og til et slag indenom for at hjælpe Bette Niels med græsset. Jeg husker, at jeg og en skolekammerat en tid dagligt var inde og se til en høne, som var ved at ruge kyllinger ud bag en gravsten.

Pladsen foran kirken var et vildnis af buske og træer. Og "Kirkehullet" som vi kaldte det, og som var dobbelt så dyb som i dag, fungerede som losseplads for kirken og nærmeste beboere. Her kunne vi drenge altid finde en fane at sætte på en pind, når vi lige manglede sådan en, godt nok stod der som regel "sidste farvel" eller "hvil i fred", men det tog vi ikke så højtideligt.

Når Niels var færdig med ringningen fortsatte han på arbejde. Niels og to andre arbejdere var de eneste, der måtte udenbys for at tjene føden, når der da var arbejde at få, men selv om vinteren når der ikke var arbejde måtte de dagligt gå eller cykle til Blenstrup til kontrol, som det hed når de skulle have nogle få kroner af A.kassen.

Der var nu blevet stille i byen, alle var inde at få morgenkaffe inden man skulle i marken. Kun Johan var forlængst gået i marken, han stod altid op klokken fire for at få noget ud af dagen, han medbragte altid en 10 liters hvidtølsflaske i et reb over skulderen for som han sagde "jen ka jo godt go'å blyv tømte"

Det var nu ved at være skoletid og vi børn ude fra husene kom traskende i vores jernbeslåede træsko med skoletasken på ryggen. Vi misundte altid dem fra byen, som bare kom smuttende med bøgerne i hånden, atlasset nederst og bøgerne stablet efter størrelse ovenpå med salmebogen øverst. Kunne vi irritere en af dem til at kaste bøgerne i hovedet på os var dagen reddet, bøgerne var altid gamle og med mange løse blade, så det krævede lidt tid at få orden på dem igen.

Hen på formiddagen kom mælkevognen retur med skummet mælk og varer fra brugsen, et plovskær fra smeden og andre småting. Det var et led i fællesskabet at mælkevognen, som man kørte på skift, havde den slags ting med. I det hele taget var mælkevognen og posten en vigtig del af samfundet, ældre gårdmænd der ikke arbejdede så meget mere, stod tit og